

Ur-Baptistisk Pingst brev 117

Böneliv och bibelsmuggling

Pingstpastorsonen Sune Olofson född 1945 har skrivit en bok om sin uppväxt och vad som hände sedan. Sunes pappa, Uno Olofsson, var från slutet på 1930-talet till början på 1970-talet, bl.a. pastor och föreståndare i Härnösand, Mullsjö och Helsingborg. Att vara barn till en dåtida pingstpastor hade sina sidor, inte minst kunde det gälla söner. Krav kunde anas att gå i sin pappas fotspår. Att Sune gavs eller fann en annan väg, men därmed inte en väg som ledde bort från en tro på Gud, gör boken så intressant och meningsfull att läsa. Totalt sett är innehållet både ett pingsthistoriskt och socialpolitiskt dokument med flera bottnar. Boken som är utgiven av Ultima Esperanza Books 2017, har fått titeln "Gudsfruktan & djävulskap".

Uno Olofsson var en erkänd pastor och bibellärare inom Pingströrelsen, med god relation till Lewi Pethrus. En av Unos predikantkollegor var Harald Strömstedt, vars son Bo Strömstedt är särskilt känd från sin tid som chefredaktör på Expressen. Sune, som kom att söka sig till yrket journalist, började på Dagen, via Evangelii Härold till Expressen, sedan till Svenska Journalen, för att slutligen landa hos Svenska Dagbladet (SvD). Bokens titel kommer från följande uttalande av Bo Strömstedt när han 1978 skulle introducera Sune för "ledaravdelningens inflytelserika och kunniga skribenter": *"Om du Sune ingjuter lite gudsfruktan i de här syndarna och dom lite djävulskap i dig kommer det här att gå alldeles utmärkt."* Som journalist exempelvis på SvD 1981-2009, nådde Sune fram till ett utmärkt erkännande, i högsta grad som försvarsreporter och debattredaktör.

Både pappa Uno (hemma hos Herren) och Sune har på olika sätt berikat mitt liv. Sett ur mitt perspektiv hade båda (Sune fortfarande) kallelse från Gud. Men det gudomliga kom att ta sig olika uttryck. Här kan jag känna igen det från mig och min son David, även om det inte finns den dramatiken och skillnaden som i fråga om Uno och Sune. Men det framgår av boken att – under det att Gud fanns med – inte saknades beslutsfattande, förmåga och envishet hos någon av dem. Om Uno kan benämnas som konservativ och Sune som obstinat, då är inte det hela sanningen. Från Gud går de liksom ut i två likvärdigt viktiga fåror inom kristenheten. Bibelns vikt är grundläggande för dem båda. En ville lyda den till punkt och pricka, en ville ge den till de som ingen hade.

På sidorna 15-19 skriver Sune: "Jag vill vara uppriktig när jag närmar mig de allra svåraste avsnitten. Men jag vill också försöka ge en så balanserad bild som möjligt av min pappa Uno, mjölkutköraren, skogshuggaren och den teologiskt utbildade pingstpredikanten, som jag vet drevs av en stor respekt – närmast vördnad – för bibelordets bokstäver och det uppdrag och den kallelse han menade att Gud gett honom....Med pappas och pingströrelsens vokabulär handlar kampen om att det måste 'gå till seger' i församlingen, att det sker ett 'andligt genombrott' i staden eller kommunen, att människor blir frälsta, att de lämnar det gamla syndfulla livet och tar sig an uppdraget att göra alla folk till Kristi lärjungar. På så sätt räddas inte enbart individen utan även samhällen och länder från destruktivitet och förfall. I pappas förkunnelse från predikstolarna fanns ett starkt inslag av betydelsen av moral och etik för individ och samhälle..."

Bön och fasta ingick som självklara företeelser i pappas liv. Han var en bönemänniska, en profet och uttydare. När han bad gick han alltid ned på knä i respekt för sin uppdragsgivare. Och han bad ofta för sjuka människor, smorde dem enligt Skriftens instruktioner med olja – oftast på pannan – och ´trons bön ska hjälpa den sjuke´ föreläste han direkt ur bibeln. Jag vet att han vid enstaka tillfällen praktiserade exorcism, det vill säga att under bön – och med auktoritet från Jesus själv – uppmanade onda demoner att lämna en människa. Men om detta – när och hur det skedde – fick vi barn ingen närmare kunskap. Under sådana stunder var han alltid ensam med den plågade människan.

Under de sex åren i pingstförsamlingen i Överhörnsås, en förort till Örnsköldsvik, fastade pappa lika länge som Jesus i öknen – 40 dagar och 40 nätter i ett enda sträck. Fastan är beskriven i dagboken från 1950. Den 18 januari: ´Idag inleder jag en bön och fastetid. Jesus hjälp mig att hålla ut i enträgen bön. Tack för att Du ska sända väckelsen efter bibelns mönsterbild.´ ...När de 40 dagarna gått berättar han i dagboken: ´Tack Jesus, för att jag fått gå din väg. Då jag nu vägt mig efter denna fastetid väger min lilla stofthydda 48 kilo. Det har dock ingen betydelse, huvudsaken är att väckelsen blir en verklighet.´”

Sune å andra sidan blev en av de mest våghalsiga och beundransvärda bibelsmugglarna till de kommunistiska Östländerna från slutet av 1970-talet och fram till Berlinmurens fall 1989. Och jag citerar från sidorna 66-71: ”Kjell Sjöberg, bror till Stanley Sjöberg, var en starkt missionsintresserad pastor i Aspenäskyrkan och han blev en ivrig inspiratör i vårt arbete för de förföljda kristna i Sovjetunionen. Med missionsrådets stöd bildade vi ett hemligt team, vars främsta uppgift vara att smugla biblar till Sovjet. Flera församlingsmedlemmar ingick i teamet och reste med biblar gömda i väskor eller fasttejpade på kroppen. Under resorna byggde vi kontakter och smuggelvägar. Vi hade flera kontakter i Moskva, Tallinn och Leningrad som med viss risk tog emot våra medhavda biblar.

När vår son Joacim, född 1965, var elva, tolv år följde han med mig på en smuggelresa till Tallinn. Jag hade givit honom ett kuvert med ryska rubel, som en baptistkvinnor skulle ha för att finansiera den icke officiella barnverksamheten i hemmen. Själv bar jag fasttejpade biblar på kroppen. Allt gick bra den gången... Vid en vinterresa till Tallinn togs jag åt sidan av tullkontrollören och ombads att ta av mig skjorta och byxor. Jag gjorde det med viss bävan eftersom jag hade åtskilliga rubel instoppade i de stora sockorna som jag använde till vinterstövlarna. Jag stod där halvnaken på sockorna fyllda av ryska rubel med inget hände. - ´Du kan ta på dig igen´, sa tulltjänstemannen...

Behovet av biblar var under dessa år enormt över hela Sovjetunionen. Under hemresorna tog vi ofta med oss dokument och bilder som bekräftade de sovjetiska myndigheternas trakasserier mot kristna. Under samtal med de underjordiska församlingsledarna tyckte jag ibland att de var alltför svartvita i sina tolkningar av bibeltexter. Men jag är helt säker på att de kristnas outtröttliga böner och kamp mot den ateistiska sovjetmakten bidrog till sovjetunionens sönderfall. Att vara involverad i ett hemligt arbete till stöd för dessa kämpande troende människor var viktigt och utmanande. Vi hade en mäktig fiende – Sovjetstaten med dess hemliga säkerhetstjänst KGB som frontorganisation. KGB:s tentakler sträckte sig ända in på svenskt territorium, oftast i egenskap av diplomater med särskilda

uppdrag från hemlandet. Under de här åren var KGB mycket aktivt för att störa och hindra kristen verksamhet i Sovjet och dess omkringliggande republiker.”

En ett par uttalanden vill jag ta med från boken (se sidorna 71-79) gällande ett närmast vansinnigt båtprojekt mitt i vintern med inplastade biblar, vilka skulle sänkas ihop med båten i Rigabukten för senare upphämtning. Projektet blev en missräkning, och kunde ha medfört förfrysning på en kobbe i Östersjön. Enligt Sune skulle en möjlig rubrik efteråt till detta projekt kunna formuleras: 'Gud är dårars beskyddare'. Jag citerar: "Klockan var tidigt på morgonen och jag skulle börja mitt arbetspass klockan 10 på Expressens ledarredaktion. Jag kom ett par timmar försent och minns inte vilken ursäkt jag uppgav. Men Bo Strömstedts kommentar inför någon av ledarskribenterna löd: - 'Nja, han har nog smugglat biblar.' Då visste han inte hur rätt han hade. Vi hade i alla fall förberett oss för avancerad bibelsmuggling.

Om projektets innehåll hade blivit offentligt hade rubrikerna om den märkliga sjöresan mitt i vintern, med en finsk gränsofficer, en före detta amerikansk DIA-agent och en finsk-kanadensisk projektledare gift med en ryska samt en ledarskribent på Expressen ombord, kunnat orsaka stora svårigheter för det fortsatta missionsarbetet i öst. Men inget läckte ut och inte heller under kommande åren. Fram till nu har jag inte känt ett särskilt behov av att berätta om de här äventyren. Först efter pensioneringen från SvD 2009 och barnens och barnbarnens vädjan om att skriva om mitt liv har det blivit aktuellt.”

Och jag avslutar infobrevet 117 med: Visst är det så att Gud kallar och leder – men det blir inte lika tjänst och liv för alla.

Sigvard Svärd